

DE BOUWKUNDIG AMBTENAAR

OFFICIEEL ORGAAN VAN DE VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN
OPGERICHT 2 AUG. '27 VOOR DEN TIJD VAN 29 JAREN EN 5 MAANDEN

ADRESSEN.

Voorzitter: W. H. Th. Marcus, Matramanweg 119a, Meester-Cornelis.

Secretaris-Penningmeester: L. B. F. de Leau, Berendrechtslaan 15, Batavia Centrum, aan wien de contributiegelden zijn over te maken en tot wien men zich te wenden heeft voor: Aanmelding als lid der V. v. B., adresveranderingen en inlichtingen omtrent vereenigingszaken.

HET NIEUWE JAAR.

Wanneer wij slechts op de uiterlijke teekenen letten, schijnt het alsof wij het nieuwe jaar onmogelijk kunnen begroeten met een blijde hope. Aan het einde van dit artikel laten wij volgen een gedeelte uit de rede, welke Prof. J. van Gelderen in Batavia-Centrum gehouden heeft, en thans in brochurevorm, naar wij vernamen, à f 0.50 te verkrijgen is bij de Boekhandel Kolff.

Het is duidelijk, dat wij nog jaren gebukt kunnen gaan onder de, de heele wereld ontwrichtende naweeën van den grooten wereldoorlog, en dat aan den welhaast onhoudbaren toestand slechts een einde kan worden gemaakt door *samenwerking*.

Overal om ons heen echter is er strijd en onrust. Zal in Europa niet op een gegeven moment door de Duitschsprekende volkeren, die thans als het ware in een slavenpositie zijn geplaatst, het hun al te knellende economische juk worden afgeworpen, waardoor wellicht het oude Avondland opnieuw, en dan misschien met veel noodlottiger gevolgen, in een poel van jammer en ellende zal worden gedompeld met de kans wellicht dat dan Nederland den dans niet zal kunnen ontspringen?

Japan en China zijn ook al in heftige beroering, en niemand kan voorzien hoe de conflicten zullen verlopen, en of niet tengevolge daarvan hier in Ned.-Indië de vloedgolven van haat en vijandschap zullen zijn waar te nemen. In Britsch Indië is met het gevangen zetten van den Mahatma Gandhi ingeluid een periode van onrust en beroering. God geve, dat

wij in Insulinde voor grootere rampen dan de nu bestaande werkloosheid mogen worden behoed en het toch reeds bestaande antagonisme tusschen verschillende bevolkingsgroepen niet nog meer wordt aangewakkerd door grootere economische *dèpressie*, en door *averechtsche Indianisatie*.

Wij hebben bij het V. V. L. voorstellen ingediend, om met klem te wijzen op de funeste gevolgen van een laag z. g. „*Indisch*” bezoldigingspeil voor alle „in Indië geboren” ambtenaren, met daarboven voor de „*uitheemsche*” werkkrachten een beduidende „*tropentoelage*”. Wij vreezen dat de gevolgen daarvan Indië misschien een eeuw zullen terugzetten op den weg van evolutie, welke tot nu toe reeds is afgelegd. En naar het zich laat aanzien is het V. V. L. Bestuur niet volkomen bereid gevolg te geven aan onze voorstellen en zal nu de vergadering op 16 en 17 dezer te Bandoeng van den Raad van Gedelegeerden moeten worden afgewacht. De Spoorbond, de Postbond en de Douanebond, die voor het grootste gedeelte hunne leden tellen onder de hiergeborenen — zonder onderscheid van landaard — zullen wel moeten bedenken wat zij doen, indien zij de Vereeniging van Bouwkundigen niet bijstaan. Wij kunnen, mocht de vergadering onze voorstellen om krachtig front te maken, in het belang ook van Indië en de verhoudingen in dit goede land, tegen een *meten met twee maten* afwijzen, onmogelijk langer bij het V. V. L. aangesloten blijven, omdat wij het ons tot een plicht rekenen alsdan *zelf* te trachten de Regeering te overtuigen, door het wakker roepen der publieke opinie. Het is *thans*

meer dan tijd om er mede te beginnen, anders zouden wij met de nachtschuit komen; Eén van de voor-teekenen der misère, welke ons te wachten staat, is de opheffing van het Bezoldigingskantoor, dat voorzeker niet enkel of in de eerste plaats geschied is uit bezuinigingsoverwegingen.

Moeten wij, na al het voorgaande, nu met bangheid en als kleinmoedigen het nieuwe jaar intreden? Neen, stellig niet! Wij vertrouwen innig op een Opperleiding. Met blijde hoop gaan wij 1932 in, in de vaste overtuiging, dat nu reeds de diepste ellende is geleden, en dat wij spoedig de eerste rose stralen van een nieuwen dag zullen kunnen begroeten. Wij wenschen alle onze leden met hun gezin al het beste toe, en vooral dat zij den moed niet zullen verliezen doch met het oog gericht op een betere toekomst *nauwgezet hun plicht* zullen blijven vervullen. De Regeering is geplaatst voor buitengewoon moeilijke problemen, en wij allen hebben Haar in het oplossen daarvan te steunen. Wij wenschen slechts daarbij de hoop uit te spreken, dat de Leiders, zoowel in Holland als in Indië, niet zullen overgaan tot het scheppen van voor *alle hiergeborenen onaanvaardbare* consequenties. *Sluit U nauw aanee!*

Waarom langzaam herstel?

In de eerste plaats is dit toe te schrijven — en dat lijkt op het eerste gezicht vreemd, want het is juist één van de resultaten van de nieuwere ontwikkeling van het kapitalisme zelf — aan de trust- en kartelvorming. De trusts en kartels zijn ondernemersorganisaties en -bonden, waarvan men vroeger verwachtte, dat zij een crisis zouden kunnen voorkomen. Daarover behoeft niet meer gesproken te worden; doch men heeft nimmer zoo sterk als thans aan den lijve gevoeld, dat zij zelfs het herstel uit de crisis ernstig kunnen bemoeilijken. De noodzaak van beperking laat niet toe dit in den breedte te ontwikkelen, maar op een enkel feit mag toch gewezen worden.

De meeste trusts, kartels en dergelijke belangengemeenschappen vindt men in de productie der grondstoffen: mijnen, hoogovens, metaalbedrijven e.d. Zij leveren dus de grondstoffen voor de andere industrieën. Wanneer nu de prijzen dalen en daardoor ook de winsten, moeten de kosten van de onderneming gedrukt worden. In de kosten liggen echter als een blok de grondstoffenprijzen, die wel dalen, maar niet in dezelfde verhouding als de prijzen, die de verwerkingsindustrieën wordt daardoor natuurlijk belemmerd.

Hoe de trusts en kartels er op uit zijn met de kapitaalsmacht, waarover zij beschikken hun bedrijf zoo safe mogelijk te maken, moge een enkel voorbeeld aantonen.

Het Duitsche ijzersyndicaat, dat reeds lang voor den oorlog werd opgericht, maar dat na den oorlog veel sterker is geworden, besloot midden in de crisis tot de volgende prijs-politiek, die prof. Lederer in zijn een drietal maanden geleden verschenen werkje „Wege aus der Krise” mededeelt.

IJzer kartel.

De wereldmarktprijs voor het ijzer was op een gegeven moment 80 Mark per ton. Door zijn politieken invloed had het ijzersyndicaat weten te bereiken, dat een invoerrecht van 25 Mark per ton op ijzer werd geheven. Hoewel de prijs van het ijzer in Duitschland dus 105 Mark per ton behoorde te zijn, wist het ijzersyndicaat den prijs voor den binnenland-sche verbruiker te brengen op 137 Mark per ton, waardoor een stuk winstmogelijkheid van alle ijzerwerkende industrieën

in Duitschland werd weggenomen en tevens de afzet van deze nijverheid bemoeilijkt werd.

Daarbij liet het ijzersyndicaat het echter niet, maar het verkocht bovendien het ijzer aan het buitenland tegen 80 Mark per ton, dus tegen een prijs, die belangrijk lager was dan die, welken het den binnenland-schen afnemer in rekening bracht. Door dien lagen prijs beconcurrerde het syndicaat de buitenlandsche ijzerindustrie, wat haar mogelijk werd gemaakt door de winst, die zij aan de eigen Duitsche ijzerwerkende industrieën had ontnomen. Zulk een politiek noemt men dumping. Eerst had het syndicaat de nationale tegenstellingen versterkt door het Duitsche invoerrecht op ijzer, daarna werkte het prikkelend op de invoerrechten in het buitenland, zoodat het regelrecht, en in het binnen- en in het buitenland, met zijn politiek den toestand verslechterde.

In de tweede plaats geschiedt het herstel thans niet meer zoo vlot als vroeger door de allerwege toegepaste restrictie politiek. De oude methode was een harde, maar daarom toch een doelmatige. In een crisis werden vroeger heele series zwakke ondernemingen uitgeroeid. Daardoor werd het productieapparaat kleiner en mede doordat men goedkooper kon produceeren, ontstond langzamerhand een grootere bloei. Nu wordt door de restrictie de productie ook wel kunstmatig beperkt, maar als een dreigende wolk blijft boven de markt hangen de te groote productiviteit, die wel tijdelijk werd ingeperkt, maar die onmiddellijk weder op volle kracht ingeschakeld kan worden, zoodra de markt beter wordt.

De Federal Farm Board in de Vereenigde Staten heeft de nadeelen, aan restrictie verbonden, aan den lijve ondervonden. Zij voerde een grootscheepsche restrictie in en trachtte bovendien door groote steunaankopen den tarweprijs omhoog te brengen. In zijn rapport deelt de Farm Board echter mede, dat dit niet is gelukt. De koopers wisten, dat wanneer zij hogere prijzen gingen betalen, de productie daardoor zou worden aangemoedigd. Het aanbod werd dan weer grooter waardoor de prijzen weder gingen dalen. De maatregelen van de Board hadden dus wel een kalmeerenden invloed op de markt, maar de koopers bleven een afwachthende houding aannemen, waardoor de markt onzeker bleef.

De „Koninklijke” redt zich.

Ook het onlangs in de pers circuleerende geruststellende telegram van Sir Henry Deterding over de positie van de „Koninklijke” demonstreert de nadeelen, die aan restrictie verbonden zijn. Sir Henry Deterding deelt in zijn telegram mede, dat de Koninklijke en de met haar verbonden maatschappijen een kasvoorraad hebben van millarden goudfrancs, dat de olie altijd van de grootste waarde zal blijven, om te besluiten met de woorden:

„Evenals dit bij vroegere crisissen het geval was, zal onze groep ook ditmaal krachtiger dan voorheen uit de huidige crisis te voorschijn komen”.

De heer Deterding overdrijft hier niet, want ditmaal verkeert de wereld in de gelukkige omstandigheid te weten, welke maatregelen men denkt te nemen om „onze groep krachtiger dan voorheen uit de huidige crisis te voorschijn (te laten) komen”, daar de heer Kessler, een van de directeurs der Koninklijke zijn plannen daaromtrent in eenige internationale petroleumbladen ontwikkeld heeft. Wat houden die plannen in? De heer Kessler erkent, dat er overproductie is, maar dat ligt aan de consumenten. Volgens de berekeningen worden er op het oogenblik per jaar 220 miljoen vaten ruwe olie meer geproduceerd dan voor de behoeften van het oogenblik noodig zijn. Als die uit de productie genomen konden worden, zouden de prijzen omhoog gaan en zou men weer winst kunnen maken. Op ieder vat ruwe olie wordt in normale tijden een winst gemaakt van 10 dollar-cents of f 1. Nu stelt de heer Kessler voor, dat de producenten het sommetje van f 55 miljoen per kwartaal of f 220 miljoen per jaar storten. Als men nu aan het eind van het jaar minder blijkt geproduceerd te hebben dan volgens het op te stellen restrictieschema toelaatbaar is, krijgt men voor ieder vat, dat men minder geproduceerd heeft uit het door de producenten gestorte fonds f 1. Wie betaalt echter dien gulden? Die gulden wordt betaald door den consument en het ernstige van de geschiedenis is, dat men niet alleen een productiecapaciteit, waaraan de menschheid op het oogenblik geen behoefte heeft, laat bestaan, maar dat men haar zelfs als winstbron laat bestaan zonder dat een product wordt

afgeleverd. „Onze groep” zal dus ook ditmaal krachtiger dan voorheen uit de crisis te voorschijn komen door een belasting te leggen op de grondstof, waardoor het herstel van de crisis wordt belemmerd voor al diegenen, die de olie voor hun bedrijf nodig hebben!

Ook wordt het herstel van de crisis verlangzaamd, doordat de geheele wereld door de protectionistische politiek op het oogenblik eigenlijk in stukken ligt. De arbeid wordt nergens meer binnengelaten en ligt dus vast. Ook het kapitaal ligt vast, niet, omdat het nergens wordt binnengelaten, maar omdat het zich zooveel mogelijk uit de productie terugtrekt, terwijl door de protectie tal van zwakke bedrijven in stand worden gehouden, soms uit winstbehoefte, maar ook wel, omdat door de opheffing dier bedrijven de werkloosheid zou worden vergroot.

Protectiewaanzin.

De wonderlijke werking der protectie moge uit een enkel voorbeeld blijken. De Nederlandsche Regeering is, althans tot nu toe, vrijhandelsgezind, maar ook zij moet toch enkele bedrijfstakken behoeden voor verval. Daaronder moet bijv. gerekend worden de rietsuikercultuur. Zij krijgt staatssteun en beconcurrereert daardoor met succes o.m. de Javarietsuikercultuur, waarvan het kapitaal ook in Nederlandsche handen zit. Met staatssteun wordt dus het eene deel van het Nederlandsche nationale vermogen tegen het andere deel ervan in het harnas gejaagd. Dat is niet alleen in Nederland zoo, maar over geheel Midden-Europa wordt de rietsuikercultuur op het oogenblik kunstmatig door subsidies in het leven gehouden en dit is een der oorzaken, waarom de rietsuikercultuur een dergelijke slepende crisis moet doormaken.

Het ernstigste verschijnsel is echter wel, dat het vrijkomende kapitaal, dat, al is het ook zwak, nog steeds blijft stroomen en dat in het enorme, omvangrijke apparaat van het moderne kapitalisme ook steeds moet blijven stroomen, zich steeds meer verzamelt in de groote financiële vergaarbekkens der wereld. Het vloeit niet meer terug naar de industrie, want men heeft geen geloof meer in de ondernemingen, men wil in de eerste plaats safe zijn en wacht af. Daardoor liggen enorme geldkapitalen opgehoopt in enkele centra, waaronder in de eerste plaats New York en Parijs en in mindere mate Londen, Zwitserland en ook Amsterdam. Die gelden liggen daar renteloos of brengen slechts een zeer lage rente op, zij wachten daar „de bui af”, zij zijn, zooals men het noemt „vlottend” geworden. De gelden worden alleen op korten termijn uitgeleend, maar de industrie heeft juist credieten op langen termijn nodig. Men koopt geen obligaties en geen aandelen meer.

De gevolgen hiervan zijn, dat in de eerste plaats de industrie de kapitalen, die zij nodig heeft, niet krijgt, terwijl er bovendien door de geregeld heen en weer stroomende kapitalen een angststemming blijft bestaan. Wanneer Frankrijk of Amerika op langen termijn aan Duitschland credieten verstrekken, kunnen zij die credieten niet dan met schade voor zich zelf weer terugtrekken. De Deutsche industrie kan dan met die credieten werken.

Koning Midas herleeft.

Maar wanneer men moet werken met kapitalen, die elke maand, of elke drie maanden, opgevraagd kunnen worden, blijft het geheele bedrijfsleven in een nerveuse spanning en kan niet regelmatig werken. Bovendien worden de beurzen en de banken voortdurend door de beweging van dit vlottende, „wild geworden” kapitaal bedreigd. Dagelijks leest men telegrammen van bepaalde schepen, die een zekeren voorraad goud weer hebben aangevoerd. Dat demonstreert, dat het stelsel aan brokken ligt en dat het doorbroken is. Daarmede is een van de levensaders van het moderne bedrijfsleven afgesneden. Het is dan ook een illustratie van den waanzinnigen toestand, waarin men, wat het geldwezen betreft, langzamerhand is geraakt, wanneer men wijst op de omstandigheid, dat op het oogenblik Parijs en New-York samen ongeveer 60% — waarschijnlijk zelfs nog iets meer — van den wereldgoudvoorraad in handen hebben. Het goud ligt daar opgetast in kelders, die zoo groot zijn, dat ze met vervoermiddelen afgereden moeten worden. Het is als het ware hiermede evenzoo gesteld, als met de oude Grieksche sage van Koning Midas, die alles in goud zag veranderen,

wanneer hij het aanraakte en die daardoor het leven erbij inschoot. Deze sage is letterlijk in vervulling gegaan. De beide kapitaalachtige centra der wereld bezitten een enorme goudmassa, doch zijn bang, die te geruiken en zien om zich heen een ongekende crisis optreden, ook in het eigen land, zonder dat zij door allerlei politieke en nationalistische overwegingen den juisten weg durven te gaan bewandelen. Terug kan en wil men niet.

Dit is het dilemma, dat de moderne tijd aan de Europeesche en Amerikaansche menscheit stelt, een dilemma, waarvan de eene weg in het kort als volgt geformuleerd kan worden:

Wanhoopspolitiek.

Men kan de tegenwoordige particuliere voortbrenging voortzetten; als men er kans toe ziet, kan men haar handhaven, maar dat beteekent een lang proces van doorzielen, met een apparaat, dat slechter werkt dan ooit, voordat men, door het verder goedkooper maken der productie en door het voort laten bestaan van werkloosheid en inkrimping van het verbruik, langzamerhand den wereldvoorraad ziet slinken. Alsdan zullen de prijzen weer wat gaan stijgen en zijn intusschen, door een verdere rationalisatie, de kosten der industrie gedaald, zoodat men weer winst verkrijgt, dan kan ten slotte weer tot nieuwe voortbrenging en nieuwe uitbreiding van het bedrijfsleven worden overgegaan. Daarbij kan tevens worden opgemerkt, dat aan niemand bekend is hoelang het proces zal duren. Of vele volken, die toch al vanaf 1914 zijn geteisterd door rampen zonder tal en in een voortdurend nerveuze spanning zijn gehouden, ook door nationalistische propaganda, tenslotte niet, zooals de Duitschers zeggen, een „Ende mit Schrecken” zullen prefereren boven een „Schrecken ohne Ende” valt nog te bezien. Die rampen zijn ook te verwachten van een blinde en wilde chaotische revolutie, waarmee Midden-Europa wordt bedreigd en die ook haar voortekenen heeft gehad in de gelukkig nog mislukte „Putsche” van een bepaalde nationale groep, die zonder een praktisch en doordacht ideaal te hebben eenvoudig in wilde woede tegen dikwijls vermeende vijanden wil losbarsten. Eenerzijds dus het min of meer weerloos, in hoop en vreeze afwachten en overgeleverd zijn aan het productiestelsel, dat de menschen tenslotte zelf in den loop der eeuwen hebben gevormd; anderzijds, als tegenhanger in het dilemma, heet elkaar de hand reiken van de staten zelf om door een nauwe samenwerking in internationaal verband te trachten zoo snel mogelijk de chaotische verwarring en de gebreken der huidige productie te boven te komen.

Daarvoor is ingrijpen nodig, al moet men zich niet de illusie maken, dat de wereld nu met één sprong in het socialisme zal kunnen treden. Dat is niet mogelijk, maar wel moet bewust de weg naar een georganiseerde voortbrenging betreden worden, doch dan met kracht, omdat zij tot nu toe nog nimmer zoo tot de onmiddellijke mogelijkheden heeft behoord.

Allereerst zal bewust moeten worden ingegrepen in het internationale geldwezen. Uit de persberichten der laatste dagen heeft men kunnen zien, dat Laval en Hoover besprekingen hebben gehouden over de regeling van het internationale geldwezen of althans over een samenwerking tussen Amerika, Frankrijk en Engeland. De laatste berichten zijn weer ongunstiger, maar zelfs wanneer de conferentie succes heeft, moet men ter beoordeeling van het resultaat allereerst weten, hoe het moet worden opgevat. Het moet vaststaan, dat het niet zal zijn een samenwerking tussen 2 of 3 crediteurstaten, die hun goudmonopolie nog meer willen benutten ten koste van het overige deel der menscheit, maar dat het voornemen is, om planmatig te bevorderen dat de groote goudvoorraad en de koopkracht, die daarachter schuilt, weder worden teruggebracht naar de productie, die er mede moet werken. Het is van het grootste belang, door wien — en met welk program — een dergelijke internationale samenwerking tot stand komt. Nationaal toezicht op de groote banken, opdat bewust een planmatig de jaarlijks beschikbare kapitaalstroom zal kunnen worden geleid in de juiste bedding, is een andere groote eisch van het oogenblik. Internationaal zal verder monopolistische macht der monsterverbanden in de voortbrenging gebreideld moeten worden. Ook zal een einde moeten worden gemaakt aan den waanzinnigen wedloop op

dat niet doen dan op straffe van ontreddering, massaellende weder vrijer gemaakt worden.

Arbeiderseischen.

Alle condities, die genoemd zijn voor het herstel uit de crisis, zijn even zoo vele eischen op het economisch program, dat de arbeidersinternationale aan den Volkenbond en aan de regeeringen heeft aangeboden.

Een van de sociale eischen van verstrekkende beteekenis is de stelselmatige verkorting van den arbeidstijd. Het is een van de paradoxale dwaasheden van het moderne kapitalistische stelsel, dat, terwijl men door de enorme vlucht, die de techniek heeft genomen, de arbeidslast, waaronder de menschheid eeuwen heeft gebukt, sneller dan ooit kan verlichten, onder het huidige stelsel velen zelfs zwaarder worden belast en anderen van het productieproces worden uitgesloten, in plaats van, wat toch het resultaat van de technische ontwikkeling moest zijn, ieders lasten naar evenredigheid te verminderen. Daarom heeft de arbeiders-internationale als eisch gesteld de invoering van de 40-urige arbeidsweek, waarbij zij om de werkloosheid te bestrijden in de landen, waar het er op aankomt, er zelfs in heeft toegestemd, dat het totale loon, dat nu wordt uitgekeerd, dan wordt verdeeld over de grootere massa, die bij den 40-urigen werkweek aan het werk kan worden gesteld.

Planmatige voortbrenging.

Het gaat in deze om de grondslagen van de moderne productieorde, die niet van vandaag op morgen in eens kan worden omgezet. Dat kon men wagen in een land als Rusland, waar het kapitalisme een zwak uitheemsch innemingsel was, maar in de staten, die met hun massabevolking zoo in het internationale productieproces zijn opgenomen, kan men wijze een einde worde gemaakt. Dat is niet alleen mogelijk, en hongersnood

Wel moet echter vanuit een centraal punt worden ingegrepen, opdat aan de huidige anarchistische voortbrengingswijze een einde wordee gemaakt. Dat is niet alleen mogelijk, maar het is bovendien ook de eenige praktische uitweg. De vraag is, hoe bewust en hoe doeltreffend, met meer of minder omwegen en offers die weg wordt afgelegd, waardoor — en dat is de beteekenis van alle feiten, die zich nu voordoen — de technische zegeningen in sociaal welzijn kunnen worden omgezet. Dit is zeker een kwestie van groei, van rijpheid der feiten en verhoudingen.

De feiten en verhoudingen zijn rijp geworden voor een dergelijk maatschappelijk en bewust toegrijpen, voor het in handen omgezet. Dit is zeker een kwestie van groei, van rijpheid arbeidsproces wordt bezegeld. Daarnaast staat echter dat die vraag niet minder een is van hoofden en harten der menschen, die den wil en de kracht tot handelen moeten hebben om de historische daad te volbrengen.

Hoofdbestuur.

NOGMAALS WACHTGELDERS.

Naar aanleiding van ons bericht in de vorige B.A. kregen wij van verschillende zijden het verzoek om inlichtingen over de juiste strekking van de door ons gedane mededeeling, volgens welke het voor wachtgelders mogelijk gemaakt wordt om op Landskosten terug te keeren naar hunne heimat.

Van het kantoor voor Reiswezen vernamen wij nader, dat ambtenaren, die wegens de huidige tijdsomstandigheden op wachtgeld worden gesteld op *Landskosten* kunnen reizen naar een plaats waar zij hun tijd van op wachtgeldstelling wenschen door te brengen, mits gelegen binnen de grenzen van Nederlandsch-Indië en zoo dicht mogelijk bij de standplaats waarop het wachtgeld is verleend, een en ander ter beoordeling van het Hoofd van Reiswezen voor ambtenaren te Batavia en van de Gewestelijke Bestuurshoofden voor ambtenaren buiten Batavia op wachtgeld gesteld.

Deze vergoeding zal uiteraard slechts éénmaal worden toegekend.

Hoofdbestuur.

BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

Waterstaat.

Ter beschikking gesteld van de provincie Midden-Java de tijdelijk waarnemend Architect A. Hubbeling, thans toegevoegd aan den Directeur van de haven Tandjong Priok.

Toegevoegd aan den Resident der Lampongsche districten de ingenieur 3e klasse Ir. F. L. H. N. Perié, thans toegevoegd aan den Resident der Westerafdeeling van Borneo; den Gouverneur van Atjeh en Onderhoorigheden de ingenieur 3e klasse Ir. A. F. Lantzius, thans toegevoegd aan den Gouverneur der Oostkust van Sumatra.

Ontheven.

Op verzoek, met ingang van ultimo December 1931, met gelijktijdige ontheffing van hunne ter beschikkingstelling van de provincie Midden-Java, eervol van hunne tijdelijke werkzaamstelling onderscheidenlijk als architect en hoofdopzichter C. J. van Beekum en A. C. Lincklaen Arriens.

Ontslagen

wegens overtolligheid, met ingang van einde Februari 1932, eervol uit zijn betrekking.

1. de ingenieur 2e klasse Ir. G. C. Hardenberg.
2. de teekenaar 1e klasse H. J. M. Koster.
3. de opzichter Raden Harie Notoasmoro, wegens volbrachten diensttijd met ingang van 27 Januari 1932 eervol en met recht op pensioen uit 's Lands dienst de architect J. A. Stout.

VEREENIGING VAN BOUWKUNDIGEN.
Kasstaat van 1 Januari t/m Ult. September 1931.

Begrooting 1931	ONTVANGSTEN	Totaal v/m 1 Januari t/m ult. Juni	Juli	Augustus	September	Totaal	Begrooting 1931	UITGAVEN	Totaal v/m 1 Januari t/m ult. Juni	Juli	Augustus	September	Totaal
	<i>I Vereeniging</i>							<i>I Vereeniging.</i>					
f 11040	Contributies.	f 2380 25	f 699 55	f 318 75	f 1352 95	f 4751 50	f 600	Honorarium Voorzitter. .	f 300 —	f 50 —	f 50 —	f 150 —	f 550 —
" 25	Entreegelden	" 20 —	" 2 50	" 7 50	" 10 —	" 40 —	" 300	" Secretaris	" 150 —	" 25 —	" 25 —	" 25 —	" 225 —
	Donaties	" 20 —	—	—	—	" 20 —	" 600	" Penningmeester . . .	" 300 —	" 50 —	" 50 —	" 50 —	" 450 —
P.M.	Achterstand contributies .	" 2285 25	" 213 50	" 178 50	" 174 50	" 2846 75	" 500	Administratiekosten H. B.	" 249 95	" 27 43	" 37 —	" 16 10	" 330 48
							" 250	Vergaderingen H.B. en D.B.	" 1 —	—	" 29 10	" 13 50	" 43 60
	<i>II Verkoop van drukwerken</i>						" 500	Algemeene vergaderingen.	" 146 25	—	" 47 80	" 27 40	" 221 45
" 5	Vergoedingstatuten en H.B.	" 4 50	" 210 50	" 1 50	" 2 —	" 8 50	" 100	Commissies en Delegaties.	" 73 75	—	—	—	" 73 75
							" 555	Telefoonabonnement . . .	" 300 85	" 70 95	" 65 60	" 22 45	" 459 85
	<i>III Overboekingen</i>						" 55	Telegrammen en interl.	—	—	—	—	—
	Kassaldo ulto. 1930. . . .	" 105 04 ⁵	—	—	—	" 105 04 ⁵		telefoongespr.	15 40	" 15 80	" 2 50	" 3 50	" 37 20
	Nederl. Handel Mij. (giro).	" 1500 —	—	—	—	" 1500 —	" 1000	<i>II Drukwerken enz.</i>					
	Giro " " " " " " " "	" 1818 27	—	—	—	" 1818 27	" 100	Drukloonen B.A.	" 188 10	" 156 90	" 51 30	" 63 27	" 459 57
	4 st. 4 1/2% obl. N.H.M.	—	—	—	—	—	" 50	Verslag A.V. 1931	—	—	—	—	—
*)	Ned.-Ind. Leening à f 1000	" 4000 —	—	—	—	" 4000 —	" 25	Circulaires	—	—	—	" 46 75	" 46 75
	10 st. 4 1/2% obl. N.H.M.	—	—	—	—	—		Verzendkosten drukwerken.	—	—	—	—	—
	Ned.-Ind. Leening à f 100	" 1000 —	—	—	—	" 1000 —		<i>III Contributies en abonnementen.</i>					
							" 60	Contributie lidmaatschap	—	—	—	—	—
							" 30	N. l. O. K.	—	—	—	—	—
							" 5687.50	Abonnement handelingen	—	—	—	—	—
								Volksraad	—	—	—	—	—
								Abonnement I. B. T. . . .	" 3159 34	" 541 88	" 554 28	" 422 23	" 4677 73
								<i>IV Diversen.</i>					
							P.M.	Stortingen steunfonds . .	—	—	—	—	—
							" 657.50	Onvoorziene uitgaven . .	" 115 35	" 2 75	" 1 70	" 6 —	" 125 80
								Storting giro N.H.M. . . .	" 500 —	—	—	—	" 500 —
								Giro Ned. Handelsmij. . .	" 1881 27	—	—	—	" 1881 27
							*)	4 st. 4 1/2% obl. N.H.M.	—	—	—	—	—
								Ned.-Ind. Leening à f 1000	" 4000 —	—	—	—	" 4000 —
								10 st. 4 1/2% obl. N.H.M.	—	—	—	—	—
								Ned.-Ind. Leening à f 100	" 1000 —	—	—	—	" 1000 —
	Saldi	f 13196 31 ⁵	f 916 05	f 501 25	f 1539 45	f 16153 06 ⁵		Saldi	f 12381 26	f 940 71	f 914 28	f 846 20	f 15082 45
		" 815 05 ⁵	" 790 39 ⁵	" 377 36 ⁵	" 377 36 ⁵	" 377 36 ⁵			" 815 05 ⁵	" 790 39 ⁵	" 377 36 ⁵	" 1070 61 ⁵	" 1070 61 ⁵
f 11070		f 13196 31 ⁵	f 1731 10 ⁵	f 1291 64 ⁵	f 1916 81 ⁵	f 16153 06 ⁵	f 11070		f 13196 31 ⁵	f 1731 10 ⁵	f 1291 64 ⁵	f 1916 81 ⁵	f 16153 06 ⁵

*) Reservefonds.

Batavia-Centrum 19 December 1931

De Penningmeester
L.B.F. de LEAU.

